

U M O W A

o współpracy kulturalnej między Rzeczpospolitą Polską a Albańską Republiką Ludową, podpisana w Tiranie
dnia 2 grudnia 1950 r.

(Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dnia 22 marca 1951 r. — Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 133).

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

BOLESŁAW BIERUT

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu drugim grudnia tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego roku podpisana została w Tiranie Umowa o współpracy kulturalnej między Rzeczpospolitą Polską a Albańską Republiką Ludową o następującym brzmieniu dosłownym:

U M O W A

o współpracy kulturalnej między

Rzeczpospolitą Polską

a

Albańską Republiką Ludową

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Albańskiej Republiki Ludowej, ożywione dążeniem do umocnienia się pokoju i do zacieśnienia więzów przyjaźni między obu Narodami przez wzajemne poznanie dorobku kulturalnego obu krajów i pogłębienie stosunków we wszystkich dziedzinach życia kulturalnego, postanowiły zawrzeć niniejszą Umowę i w tym celu wyznaczyły swych Pełnomocników:

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej

Panią K r a s s o w s k ą E u g e n i ę

Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Szkół Wyższych i Nauki,

Rząd Albańskiej Republiki Ludowej

Pana K a h r e m a n a Y l l i

Ministra Oświaty,

k którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

A r t y k u ł 1

Obie Wysokie Umawiające się Strony będą popierać i ułatwiać współpracę między instytucjami i towarzyszami naukowymi, organizacjami kulturalno-oświatowymi, związkami zawodowymi, organizacjami młodzieżowymi i sportowymi, w szczególności przez wzajemne zapraszanie przedstawicieli tych instytucji oraz wymianę zespołów, organizowanie imprez, praktyk zawodowych, obozów, kursów.

A r t y k u ł 2

Obie Wysokie Umawiające się Strony postanawiają:

- wprowadzić do programów nauczania odpowiednich wydziałów wyższych zakładów naukowych wykłady z zakresu historii, literatury, geografii i nauk gospodarczych drugiej Umawiającej się Strony;
- zapewnić uczonym obu Stron swobodę badań naukowych w instytucjach naukowo-badawczych drogą udostępnienia materiałów muzealnych, archiwalnych i bibliotecznych znajdujących się na terenie kraju Strony drugiej w granicach obowiązujących w tej mierze przepisów prawnych;
- popierać wzajemne studia na uniwersytetach i instytutach naukowych, przyznawać stypendia studentom i naukowcom, ułatwiać wymianę działaczy oświatowych i związkowych;
- dla wzajemnego poznania osiągnąć w dziedzinie demokratyzacji szkolnictwa, życia naukowego i kulturalnego wymieniać informacje dotyczące osiągnięć i reform w tym zakresie;

M A R R E V E S H J E

Mbi bashkepunimin kultural ndermjet

Republikes Polloneze

dhe

Republikes Popullore te Shqiperise

Qeverija e Republikës Polloze dhe Qeverija e Republikës Popullore te Shqiperise te frymezuara nga deshira e konsolidimit te forcave te paqes dhe e forcimit, te lidhjeve miqesore midis dy popujve me ane te njohjes reciproke te thesareve kulturele te te dy vendeve dhe me ane thellimi te marredhenjeve ne te gjitha fushat e jetes kulturele kane vendosur te perfundojne kete marreveshje dhe per kete qellim kane caktuar te plotfuqishmit e tyre:

Qeverija e Republikës Polloze Zonjen Eugénie Krassowska, Nen Ministre e Aresimit te Larte dhe e Shkencave.

Qeverija e Republikës Popullore te Shqiperise Z. Kahreman Ylli, Minister i Aresimit, te cilet mbañ shkembimit te plot-fuqishmerive te tyre te njohura e te redaktuara ne formen e duhur kane rene dakord mbi vendimet e me poshtme:

A r t i k u l l i 1

Dy palet e larta kontraktonjese do te ndihmojne dhe do te lehtesojne bashkepunimin ndermjet Instituteve dhe Shoqive shkencore, organizatave me karakter kultural dhe arsimor, sindikatave profesionale, organizatave te Rinis dhe te sportit ne rradhe te pare duke ftuar reciprokisht perfaqesues te ketyre institucioneve si dhe duke shkember grupe artistike duke organizuar ndermarrje kulturele, stazhe profesionale, kampe dhe kurse.

A r t i k u l l i 2

Dy palet e larta kontraktonjese vendosin:

- Te futin ne programet e aresimit te seksjoneve perkatese te instituteve me grade universitar kurse ne lemin e historis, te leteratures, te gjeografis dhe shkencave ekonomike te pales tjetër kontraktonjese.
- Te'u garantojne dijetareve te dy paleve lirine ne kerkimet shkencore te kryera ne institucionet me karakter shkencor dhe studimi duke iu lehtesuar studimin per se afermi koleksioneve te muzeve, te arkivave dhe te bibliotekave qe ndodhen ne token e pales tjetër kontraktonjese mbrenda kufizimeve juridike ne fuqi per kete sektor.
- Te perkrahen studimet reciproke ne universitetet dhe institutet shkencore, te akordohen bursa studentave dhe dijetareve, te lehtesojne shkembimin e aktivistave ne lemin e arsimit dhe sindikalizmit.
- Te shkemberjne informata mbi rezultatet dhe reformat ne fushen e demokratizimit te arsimit shkollor, te jetes shkencore dhe kulturele me qellim qe te behet e mundur njohja reciproke e realizimeve ne kete fushe.

- e) popierać naukę języka polskiego w Albanii i albańskiego w Polsce;
- f) dołożyć starań, aby w podręcznikach szkół podstawowych i średnich, w czasopiśmie dla dzieci i młodzieży zamieszczano czytanki i artykuły dotyczące życia Strony drugiej.

Artykuł 3

Obie Wysokie Umawiające się Strony zobowiązują się wzajemnie udostępniać swoim krajom cenniejsze dzieła literackie i naukowe Strony drugiej przez popieranie przekładów z języka polskiego na albański i albańskiego na polski jak również ułatwiać akcję wydawniczą i wymianę książek, periodyków, prasy i innych wydawnictw.

Artykuł 4

Obie Wysokie Umawiające się Strony będą organizować na swoim terenie wystawy jak również umożliwić wystawianie sztuk teatralnych, dzieł muzycznych i filmów z repertuaru Strony drugiej.

Artykuł 5

Obie Wysokie Umawiające się Strony dążyć będą nawiązania ścisłej współpracy między radiofoniami krajów.

Artykuł 6

Obie Wysokie Umawiające się Strony będą ułatwiać działalność agencji prasowych i korespondentów.

Artykuł 7

Dla wprowadzenia w życie postanowień wymienionych w poprzednich artykułach zostanie utworzona w jak najkrótszym czasie Polsko-Albańska Komisja Mieszana, która składać się będzie z dwóch Podkomisji, jednej z siedzibą w Warszawie, drugiej zaś w Tiranie.

Na czele każdej Podkomisji stanie Przewodniczący, wyznaczony przez Rząd kraju, w którym dana Podkomisja pracuje. W skład każdej Podkomisji wejdą ponadto dwaj delegaci zainteresowanych ministerstw oraz dwaj przedstawiciele Poselstwa drugiej Umawiającej się Strony.

Skład Podkomisji zostanie przedłożony do aprobaty obu Wysokich Umawiających się Stron.

Każda Podkomisja zapraszać może do współpracy w charakterze doradców — rzeczoznawców spośród przedstawicieli instytucji naukowych i kulturalnych oraz związków zawodowych, artystycznych i naukowych.

Artykuł 8

Posiedzenia Komisji Mieszanej odbywać się będą raz do roku, na przemian w Warszawie i w Tiranie. Pierwsze posiedzenie odbędzie się w Warszawie, nie później niż w miesiąc po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych.

Przewodniczącego posiedzeń Komisji Mieszanej w Warszawie zamianuje każdorazowo Rząd Polski, a Przewodniczącego w Tiranie — Rząd Albański.

- e) Te favorizohet mesimi i gjuhes pollake ne Shqiperi dhe i gjuhes shqipe ne Polloni.

- f) Te bejne te gjitha perpjekjet e tyre me qellim qe ne manuallet qe perdoren per shkollat e grades pare dhe te dyte, ne gazetate per femije dhe per te rinj te futen lexime dhe artikuj mbi jeten e pales tjeter kontraktjonese.

Artikulli 3

Dy palet e larta kontraktjonese angazhohen reciprokisht te lehtesojne hyrjen ne vendin e tyre te veprave me te mira letrare dhe shkencore te pales tjeter duke favorizuar perkthimet nga Pollonisht ne Shqip dhe nga Shqipja ne Pollonisht, si dhe te lehtesojne punen e botimit dhe te shkembimit te librave, te perkoheshmeve, te shtypit dhe te botimeve te tjera.

Artikulli 4

Dy palet e larta kontraktjonese do te organizojne ne vendet e tyre ekspozita dhe do te perkrahin venejen ne skene te pjeseve teatrale, te veprave muzikore dhe te filmave nga repertori i pales tjeter.

Artikulli 5

Dy palet e larta kontraktjonese do te perkrahin lidhjen dhe bashkepunimin e ngushte ndermjet radio-perhapjeve te te dy vendeve.

Artikulli 6

Dy palet kontraktjonese do te perkrahin aktivitetin e agjensive te shtypit dhe te korespondenteve.

Artikulli 7

Per te bere te mundur zbatimin e vendimeve te theksuara ne artikujt e me sipërme, do te krijohet ne afatin me te shkurter nje komisjon mikst Pollako-Shqiptar i perbere prej dy nen Komisjone qe do te kene qendren njeri ne Varshave, tjetri ne Tirane.

Ne krye te cdo nen komisjoni do te vihet nje president i emruar nga Qeverija e vendit, ne te cilin punon nen komisjoni. Ne cdo nen komisjon do te hyjne edhe dy perfaqesonjes te Ministrive t'interesuara dhe dy perfaqesonjes te Legates se pales tjeter kontraktjonese.

Perberja e nen komisjoneve do ti nenshtrohet per aprovim te dy paleve te larta kontraktjonese.

Cdo nen komisjon mund te ftojte per bashkepunim si keshilltar ekspert te zgjedhur nga perfaqesonjesit e instituteve shkencore, kulturalne, sindikale dhe artistike.

Artikulli 8

Sesionet e komisionit mikst do te mblidhen nje here ne vit me radhe ne Varshave e ne Tirane. Sesionit i pare do te mblidhet ne Varshave, jo me vone se nje muaj pas shkembimit te dokumentave te ratifikimit.

Presidenti i sesioneve te komisionit mikst ne Varshave do te emrohet cdo here nga Qeverija Pollake dhe presidenti i sesioneve ne Tirane do te emrohet nga Qeverija Shqiptare.

Komisja Mieszana ustali regulamin, według którego Komisja oraz Podkomisje wykonywać będą swe prace.

Wydatki Komisji Mieszanej ponosić będą obie Strony po połowie, wydatki Podkomisji Strona, w której dana Podkomisja pracuje.

Artykuł 9

Komisja Mieszana opracuje w pierwszym rzędzie plan wprowadzenia w życie niniejszej Umowy.

Plan obejmować będzie szczegóły nie wymienione w innych paragrafach Umowy. Plan zostanie zatwierdzony przez oba Rządy. Plan ten można będzie zmienić lub uzupełnić na życzenie jednej ze Stron za obopólną zgodą.

Komisja Mieszana przedstawiać będzie obu Rządom swoje wnioski co do wykonania niniejszej Umowy, jak również co do wszystkich innych spraw, przekazanych jej przez oba Rządy.

Artykuł 10

Wszystkie zawarte dotychczas porozumienia pomiędzy poszczególnymi instytucjami naukowymi i kulturalnymi, o ile nie pozostają w sprzeczności z postanowieniami zawartymi w niniejszej Umowie, pozostają w mocy. W przyszłości porozumienia tego rodzaju zawierane będą w ramach prac Komisji Mieszanej.

Artykuł 11

Umowa niniejsza będzie ratyfikowana w jak najkrótszym terminie i wejdzie w życie w dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

Umowa niniejsza zostaje zawarta na okres lat pięciu, licząc od dnia jej wejścia w życie. Ważność jej przedłuża się każdorazowo na okres dalszych lat pięciu, o ile nie zostanie ona wypowiedziana na sześć miesięcy przed upływem tego terminu.

Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Warszawie.

Sporządzono w Tiranie 2 grudnia 1950 roku w dwu egzemplarzach, każdy w języku polskim i albańskim, przy czym oba teksty są w równej mierze autentyczne.

Na dowód czego wymienieni Pełnomocnicy Niniejszą Umowę podpisali i opatrzili ją swymi pieczęciami.

Z upoważnienia Rządu Rzeczypospolitej Polskiej
L. S. (—) Eugenia Krassowska

Z upoważnienia Rządu Albańskiej Republiki Ludowej
L. S. (—) Kahrem an Ylli

Po zaznajomieniu się z powyższą Umową uznaliśmy ją i uznajemy za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadczamy, że jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 11 kwietnia 1951 roku.

L. S.

Komisioni mikst do te vendose nje rregullore sipas te ciles do te kryejne punimet e tyre komisioni dhe nen komisionet.

Shpenzimet e komisionit mikst do te mbulohen per gjysem nga te dy palet, shpenzimet e cdo nen komisioni do te jene ne ngarkim te vendit ku punon nen komisioni.

Artikulli 9

Komisioni do te perpunoje ne radhe te pare nje plan zbatimi te ketij akordi.

Plani do te perfeshije hollesirat qe nuk jane permendur ne paragrafet e tjera te akordit. Plani do te aprovohet nga te dy Qeverite. Ky plan mund te ndryshohet ose te plotesohet, sipas deshires te njeres pale dhe me nje marreshje te te dy paleve.

Komisioni do te paraqese per aprovim te dy Qeverive propozimet e tij ne lidhje me realizimin e ketij akordi si dhe ato qe ju perkasin gjithë ceshtjeve te tjera qe i jane derguar nga te dy Qeverite.

Artikulli 10

Gjithe marreshjet e lidhura gjer tani midis institucioneve shkencore dhe kulturalë respektive mbeten ne fuqi gjersa nuk hyjne ne kundërshtim me vendimet e maruna konforme me kete akord, dhe ne te ardhmen marreshjet e tilla do te lidhen ne kuadrin e punimeve te komisionit mikst.

Artikulli 11

Ky akord do te ratifikohet ne afatin me te shkurter dhe do te hyje ne fuqi dite e shkembimit te dokumentave te ratifikimit.

Ky akord lidhet per nje afat prej pese vjetesh qe nga data e hyrjes se tij ne fuqi. Validiteti i tij do te zgjatet cdo here per nje periudhe prej pese vjetesh te tjera, ne qofte se nuk do te jete denoncuar 6 muaj perpara mbarimit te ketij afati.

Shkembimi i dokumentave te ratifikimit do te behet ne Varshave.

Bere ne Tirane me 2 Dhjetor 1950, ne dy ekzemplare ne gjuhen Polloneze dhe ne gjuhen Shqipe, te dy tekstet jane autentike.

Per sa siper Fuqi-plotet e lart-permendur neshkruane kete akord dhe vune vulat e tyre mbi te.

N'emer te Qeverise se Republikës Polloneze
(Eugenie Krassowska) d. v.

N'emer te Qeverise se Republikës Popullore te Shqiperise
(Kahrem an Ylli) d. v.

(—) Boleslaw Bierut

Prezes Rady Ministrów

(—) Józef Cyrankiewicz

Minister Spraw Zagranicznych

(—) St. Skrzyszewski